

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Skaper resultater gjennom samhandling

REGIONAL- OG NÆRINGSUTVIKLING

**REGIONAL PLAN
FOR VERDISKAPING
OG NÆRINGSUTVIKLING
2015–2020**

VEDTATT AV FYLKESTINGET 10.12.2014

INNLEDNING

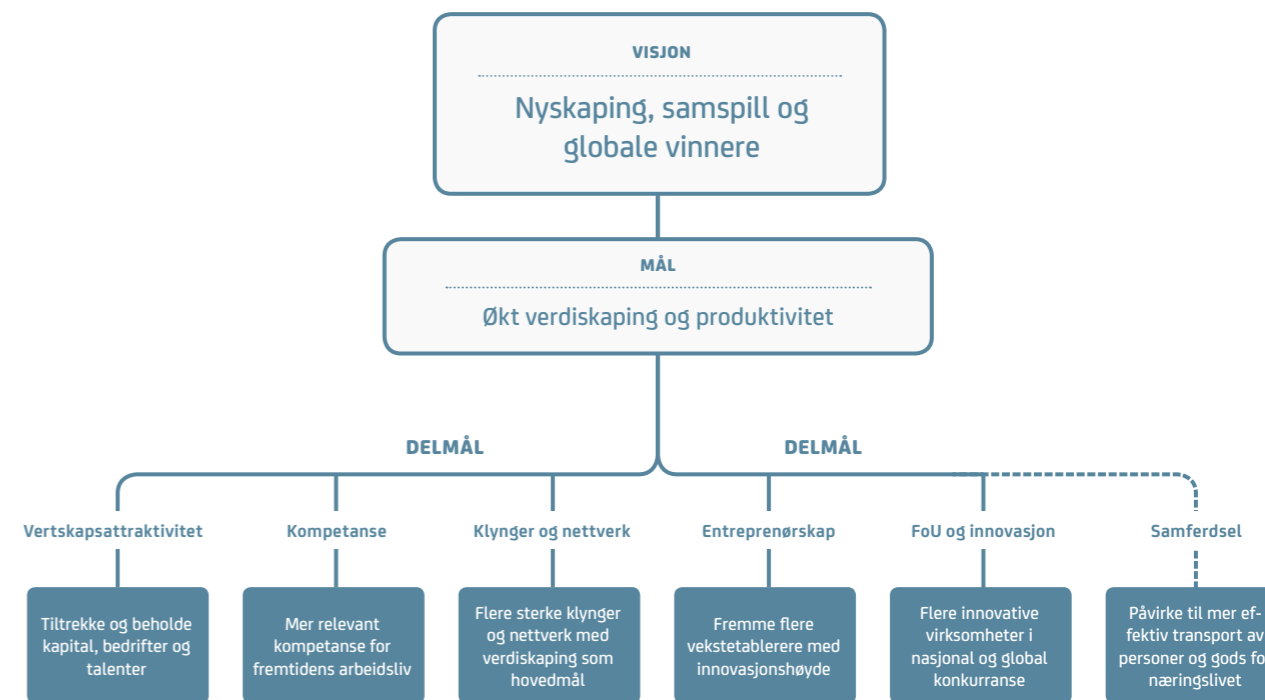
Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling skal legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig næringsutvikling i Buskerud.

Planen skal bidra til å realisere potensialet i næringslivet i fylket. På tvers av sektorer skal den gi aktører i Buskerud prioritering og retning for arbeidet med verdiskaping og næringsutvikling. Planen vil følges opp med årlige handlingsprogram.

Planen er retningsgivende for alle aktører som jobber med, eller tilrettelegger for, næringsutvikling i Buskerud.

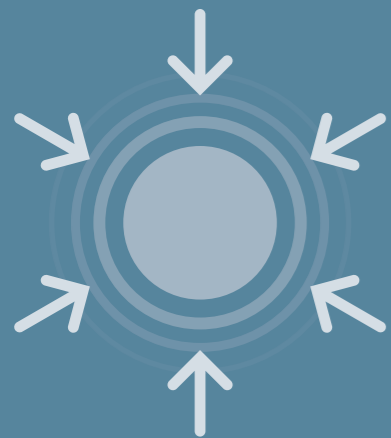
Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling har en planperiode på seks år.

Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling skal bidra til å realisere potensialet i næringslivet i Buskerud gjennom målrettet arbeid fra aktører i hele fylket. I figuren illustreres planens visjon, hovedmål, fem temaområder samt påvirkingsstrategien på samferdsel med tilhørende delmål.

BUSKERUD SKAL:

- Ha en sterk samarbeidskultur
- Være grenseoverskridende
- Utfordre vante forestillinger
- Være et innovativt kraftsenter som legger til rette for nytenking og nyskaping
- Ha høy konkurransekraft
- Være et kompetansesykkelt
- Tiltrekke seg de beste hodene, flere bedrifter og økte investeringer

DELMÅL VERTSKAPSATTRAKTIVITET

Tiltrekke og beholde kapital, bedrifter og talenter

Vertskapsattraktivitet betyr i planen å tiltrekke og beholde talenter, bedrifter og kapital for nye investeringer i næringslivet. Det må legges til rette for at regionene er unike og attraktive for næringsliv i lokal, nasjonal og global konkurranse.

Gode og forutsigbare rammebetingelser er viktig for regionenes vertskapsattraktivitet, noe som også oppnås gjennom samarbeid og påvirkning i regionale og nasjonale beslutningsprosesser.

SATSINGSOMRÅDER

Øke tilfanget av talenter og bedrifter

- Næringsattraktivitet synliggjøres for potensielle nye bedriftsetableringer i Buskerud
- Regionene tiltrekker seg nøkkelkompetanse
- Det er betydelige utviklingsmuligheter for faglige og forretningsmessige talenter

Øke tilgangen på kapital

- Etablere kapitalmanagement-kompetanse som kvalitetssikrer investeringer for investorer
- Såkornkapital og annen tidligfase investeringskapital er tilgjengelig

- Investormiljøer, entreprenører og bedrifter har effektive møteplasser

Tydeliggjøre regionens unikhhet

- Regionene fremhever unikhhet og komplementaritet til andre regioner
- Smart Spesialisering benyttes som verktøy
- Regionene posisjoneres som attraktive samarbeidspartnere i europeiske utviklingsprosjekter

Sterkt samspill i og mellom regioner

- Økt samspill mellom regionene
- Byene har etablert samarbeid

- Byene er vekstmotorer for regionene i Buskerud
- Suksessfylte arbeidsprosesser for næringsvekst deles systematisk

En offentlig sektor som fremmer verdiskaping

- Langsiktige og forutsigbare rammer for næringsutvikling
- Forsterker regionalt samarbeid og felles initiativer for påvirkning av nasjonale rammebetingelser
- Ulike forvaltningsnivåer samarbeider politisk og administrativt
- Økt tilgjengelighet og synlighet av næringsarealer

DELMÅL KOMPETANSE

Mer relevant kompetanse for fremtidens arbeidsliv

Tilgang til arbeidskraft med relevant kompetanse er vesentlig for næringslivets verdiskaping og konkurranseevne. Mange bedrifter i Buskerud har problemer med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft.

Flere av fylkets vekstnæringer konkurrerer i et globalt marked, der bedrifter i økende grad har behov for arbeidskraft med høy kompetanse. Utdanningssystemet og kompetanseutviklingen i bedriftene er viktige faktorer. Helt sentralt er samarbeidet mellom partene i arbeidslivet, næringslivet, utdanningsinstitusjonene og offentlig sektor som sikrer en god sammenheng mellom utdanningstilbud og samfunnets behov for arbeidskraft.

SATSINGSOMRÅDER

Rett kompetanse

- Næringslivet påvirker yrkesfaglig-, fagskole- og høyskoleutdanning
- Nok læreplasser i bedrifter og offentlig sektor
- Utnytte teknologisk infrastruktur for kompetanseheving
- Spesialiserte næringsrettede utdanninger er på et ledende internasjonalt nivå

Styrke kompetanseutviklingen i eksisterende og fremtidige vekstnæringer

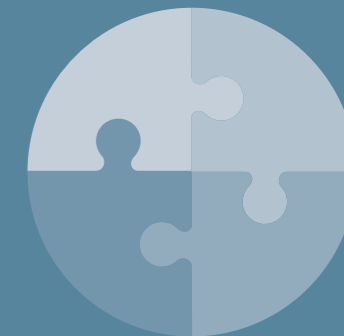
- Spissede kunnskapssentra styrker næringsutviklingen i regionene
- Påvirker karriereveiledning slik at denne imøtekommer næringslivets behov
- Næringslivet tar initiativ til spesielt relevante akademiske satsinger og det tilbys høyere utdanningsløp innen vekstnæringer
- Bedriftenes kompetanse økes

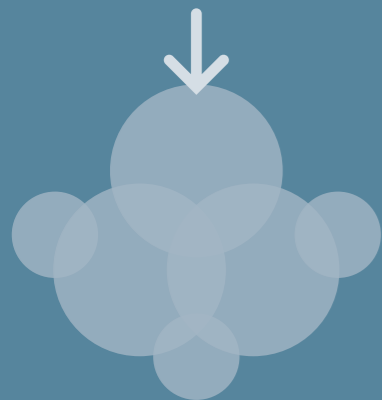
Økt samarbeid mellom aktører i Buskerud og ledende miljøer

- Hospiteringsordninger i ledende bedrifter og utdanningsinstitusjoner tilbys
- Traineeordninger tilbys i bedrifter i Buskerud
- Arbeidstakere tar etter- og videreutdanning i ledende internasjonale utdanningsmiljøer

Øke yrkesdeltakelsen

- Tar i bruk kompetansen mangfoldet representerer
- Videreutvikler kompetansen og tar i bruk arbeidskraftreserven

DELMÅL KLYNGER OG NETTVERK

Flere sterke klynger og nettverk med verdiskaping som hovedmål

Konkurransesevnen i næringslivet er avhengig av bedrifters evne til kontinuerlig innovasjon og fornyelse. Innovasjonsevnen henger sammen med bl.a. omfanget av samarbeid med andre bedrifter, kunnskapsmiljøer, kunder/brukere og andre samarbeidspartnere. Den enkelte bedrift vil dra fordeler av å tilhøre et fungerende næringsmiljø.

Mulighetene for økt innovasjon, produktivitet, internasjonalisering og verdiskaping vil styrkes gjennom systematisk samarbeid. Dette vil derfor være viktige satsingsområder for næringsutvikling og verdiskaping i Buskerud.

SATSINGSOMRÅDER

Økt kvalitet i nettverk og klynger

- Tydeliggjør og kommuniserer gevinstene bedriftene får ved deltakelse
- Tydelige målformuleringer, strategier og roller for hver enkelt satsing utvikles
- Internasjonale kvalitetssystemer implementeres

Styrke klynger og nettverk i Buskerud som kan ta en nasjonal eller internasjonal posisjon

- Koordinering av satsinger og tiltak innrettet mot klynger og nettverk
- Det oppnås økt finansiering gjennom nasjonale og internasjonale ordninger

Flere miljøer med klyngestatus

- Miljøer med særlig potensial identifiseres og videreutvikles
- Flere formaliserte klynger innenfor de nasjonale programmene
- **Inn et siste punkt her. Hva skal det være?**

DELMÅL ENTREPRENØRSKAP

Fremme flere vekstetablerere med innovasjonshøyde

Entreprenørskap handler om å skape noe nytt, med hovedvekt på å etablere ny virksomhet. Nye ideer, produkter og prosesser, nye markedsmuligheter og endret etterspørsel danner grunnlag for etablering av nye bedrifter. Små og mellomstore bedrifter (SMB) er en viktig kilde til omstilling og nyskaping i næringslivet.

Det er viktig at Buskerud har en høy andel entreprenører som lykkes med sin bedrift, også over tid. God overlevelsesrate sikres gjennom lønnsomme og bærekraftige etableringer. Planen vil ha en klar prioritering mot oppfølging av vekstetablerere med særlig potensial.

SATSINGSOMRÅDER

Styrke entreprenører med vekstambisjoner

- Vekstkraftige bedriftsetableringer med ambisjoner
- Profesjonell vurdering av kvaliteten på nye forretningsideer
- Entreprenører med vekstambisjoner får kompetansetilbud

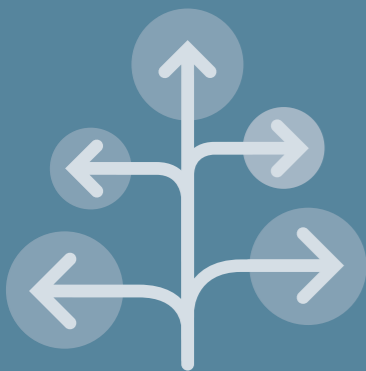
Styrke intra- og entreprenørskaps-kulturen

- Skaperglede stimuleres i regionene
- Entreprenørskap er en del av utdanningsløpet
- Vellykkede intra- og entreprenører synliggjøres
- Flerkulturelt entreprenørskap stimuleres og mangfoldet utnyttes

Styrke og koordinere entreprenørskapssystemer

- Entreprenørskapssystemet treffer entreprenørenes behov og prioriterer vekstetablerere
- Entreprenørskapssystemet har riktig og oppdatert kompetanse
- Styrke rutiner og systemer for å fange opp intraprenørskap
- Støtteordninger rettet mot entreprenører med internasjonale ambisjoner nyttiggjøres

DELMÅL FORSKNING UTVIKLING OG INNOVASJON (FoUI)

Flere innovative virksomheter, i nasjonal og global konkurranse

FoU og innovasjon innebærer å utvikle og anvende nye produkter, prosesser, tjenester og løsninger. Kjente elementer kan også settes sammen på nye måter slik at det skaper økte verdier for den som benytter seg av løsningene.

Å omsette nye ideer til verdiskaping er avgjørende for bedrifters og regioners konkurranseevne, og gir potensial for økonomisk vekst. Innovasjon er også viktig for å løse andre samfunnsutfordringer.

SATSINGSOMRÅDER

Styrke forsknings- og innovasjonskapasiteten

- Bedrifter og offentlig sektor har ledende PhD-kompetanse
- Styrke FoUI-investeringer i privat og offentlig sektor i hele fylket
- Nyttiggjøre FoUI-finansierende ordninger nasjonalt og internasjonalt
- Næringslivet i hele fylket etablerer sterke koblinger i ledende FoUI-miljøer
- Videreutvikle innovasjonssystemet i Buskerud

Styrke kunnskapsleverandører som forsknings- og innovasjonspartnere

- HBV utvikler seg til å bli en nasjonalt ledende forsknings- og innovasjonspartner
- Forskningskompetansen styrkes gjennom samarbeid med nasjonalt og internasjonalt ledende FoU-miljøer

Styrke nye muligheter for bærekraftig utnyttelse av naturressurser

- Forskning og innovasjon knyttet til bærekraftig bruk av naturressurser prioriteres
- Det offentlige stiller krav om innovative

miljøvennlige løsninger

- Ny anvendelse av eksisterende teknologi er en prioritert satsing

Utvikle offentlig sektor som drivkraft for forskning og innovasjon

- Bedrifter gis kunnskap om offentlig innovasjonsbehov
- Offentlige virksomheter utvikler innovative løsninger og er en aktiv utviklingspartner sammen med næringslivet
- Det offentlige stiller krav om innovative løsninger i offentlige innkjøp

DELMÅL SAMFERDSEL – EN PÅVIRKNINGSSTRATEGI

Påvirke for å sikre mer effektiv transport av personer og gods for næringslivet

Gode samferdselsløsninger for gods og personer er blant de viktigste forutsetningene for Buskeruds bedrifter i konkurranse på globale markeder. Transport har stadig større betydning i den totale verdikjeden fra utvikling, produksjon og salg av varer.

Vekst i kunnskapsnæringene og et stadig mer mobilt arbeidsmarked gjør at gode transportløsninger også påvirker markedet for arbeidskraft. Kvalitet på infrastruktur og effektive kollektivtransportløsninger vil kunne øke verdiskapningen og bidra til å sikre arbeidsplasser i hele fylket.

Beslutningene om utviklingen i samferdselssektoren treffes utenfor denne planens virkeområde. De ulike transportløsningene, som veier, jernbane, kollektivtrafikk, havn, flyplasser osv. har ulike prosesser for påvirkning.

Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling vil ikke regulere prioriteringer på disse samferdselsområdene, men vil ha en rolle i å synliggjøre næringslivets behov, slik at de er kjent for beslutningstakerne.

SATSINGSOMRÅDER

- Styrke kunnskapsbidrag for næringslivets behov i samferdselsprosesser
- Økt samordning med og medvirkning fra næringslivet i samferdselsprosesser
- Økt påvirkning gjennom aktiv deltakelse fra næringslivet

Oppfølging av planen

I Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling er partnerskap styringsform i oppfølging av planen. Involvering og eierskap er avgjørende suksessfaktorer for å lykkes. Deltagerne i partnerskapet må bringe med seg ressurser inn i arbeidet.

Med ulike aktører som deltar, øker muligheten for innovative løsninger og økt tilpasning av virkemidler.

Partnerskapet har ansvar for oppfølging av planen og utvikling av årlige handlingsprogram. Et partnerskap er forpliktende, og reguleres av en partnerskapsavtale.

Oppfølgingen av planen vil være en forlengelse av den prosessen som har foregått, og kjennetegnes av:

- Godt samspill og effektive møteplasser
- Kunnskaps- og læringsbasert utvikling
- Bred deltagelse og medvirkning

Det vil bli utarbeidet årlige handlingsprogram som konkretiserer mål, satsingsområder og prioriterte handlinger.

De årlige handlingsprogrammene vil være det viktigste instrumentet for å

gjøre prioriteringene av virkemidlene i Buskerud, tilpasset de til enhver tid opplevde behov. Tiltakene som utarbeides vil kobles med sektorprioriteringer, budsjetter og ansvarlige aktører.

Det kreves langsiktig innsats for å nå målene i planen. Samordning av ressurser mht. finansiering, kapasitet og kompetanse blir nødvendig for å kunne iverksette alle prioriteringene i planen. Det betyr at mange av prosjektene må være større satsinger og strekke seg over større geografiske områder. Det vil bli utarbeidet mer detaljerte retningslinjer i forbindelse med de årlige handlingsprogrammene.

BUSINESS DEVELOPMENT AND ECONOMIC GROWTH IN BUSKERUD COUNTY

An ambitious and forward looking plan has been launched

The new plan for business development and economic growth has high ambitions. The plan was approved by the County Council in December 2014.

VISION

Innovation, interaction and global winners

GOAL

Increased economic growth and productivity

The plan addresses five themes that cut across sectors and industries, as well as a strategy for influencing a more effective transport of people and goods for industry. The themes will be adapted to key businesses according to where the greatest potential for growth is.

The themes are:

- Competence
- Clusters and networks
- Entrepreneurship
- Research, development and innovation
- Attract and retain investments, businesses and talents
- (Influence on transport matters)

There are a number of globally oriented enterprises in Buskerud, as well as businesses based on local and regional economy. The region has potential to foster global winners based on the business life, resources and raw materials in the area.

The process leading up to the final plan is an excellent example of broad involvement of stakeholders. The plan belongs to a broad partnership consisting of funding agencies, industry associations, clusters, academia and local and regional governments.

Governance through an established regional partnership is one of the main keys to a successful implementation.

Armed with the right tools for development we skate to where the puck is going to be, not where it has been! (Wayne Gretzky)

Buskerud fylkeskommune

Postboks 3563
3007 Drammen

Besøksadresse

Haugesgate 89
3019 Drammen

Telefon

32 80 85 00

E-post

postmottak@bfk.no

 bfk.no/naringsplan

 facebook.com/verdiskapingBFK

 [@verdiskapingBFK](https://twitter.com/verdiskapingBFK)